

आ व २०७४/७५ को लागि स्वामी कार्तिक गाँउपालिकाका
अध्यक्ष श्री चिरन्जीबी शाहीद्वारा

प्रथम गाँउ सभामा प्रस्तुत

नीति तथा कार्यक्रम

स्वामी कार्तिक गाँउपालिका
वाई, बाजुरा

मिति २०७४ असोज २ गते

~ १ ~

ऐतिहासिक प्रथम गाँउ सभाका अध्यक्ष ज्यु

सभाका सदस्य ज्युहरु तथा अन्य उपस्थित महानुभावहरु

नेपाली जनताको लामो संघर्ष र बलीदानबाट प्राप्त नेपालको संविधान र राज्यको पुर्नसंरचना पश्चात सम्पन्न स्थानिय तहको निर्वाचन मार्फत प्रथम पटक सम्पन्न हुन गईरहेको यस प्रथम ऐतिहासिक गाँउ सभा मार्फत व्यवस्था परिवर्तन र विभिन्न आन्दोलनमा सहादत प्राप्त अमर शहिदहरुलाई उच्च सम्मान सहित हार्दिक श्रदाभाव राख्दछु । साविकको यस क्षेत्रको समग्र विकासका लागि महत्वपूर्ण योगदान दिनुहुने यस समाजका सम्पूर्ण पुर्व अग्रज व्यक्तित्वहरुलाई यस सभाको अवसरमा स्मरण गर्न चाहन्छु । साथै स्वामी कार्तिक गाँउपालिका बनाउन पहल गर्ने र यस गाँउ पालिकाको विकास र सम्वृद्धिका लागि आवश्यक सुभाव प्रदान गर्नु हुने सम्पूर्ण महानुभावहरु प्रति आभार प्रकट गर्दछु ।

बाजुरा जिल्लाको विकट तर सुन्दर सम्भावना बोकेको स्वामीकार्तिक गाँउपालिकाको पुर्वमा कालिकोट र मुगु जिल्ला पश्चिममा पाण्डव गुफा गाउपालिका, उत्तरमा हिमाली गाउपालिका र दक्षिणमा कालिकोट जिल्ला संग सिमाना जोडिएको छ । ११०.५० बर्ग कि मी क्षेत्रफलमा फैलिएको यस गाँउपालिकामा २४ सय ४२ घरधुरीका १४,९०९ व्यक्तिहरु बसोबास गर्दछन । ३०.१३ प्रतिशत दलित, ४२.४२ प्रतिशत क्षेत्री, ८०८ प्रतिशत बाहुन, १५.५६ प्रतिशत ठकुरी र ३.८० प्रतिशत सन्यासी/दशनामी समुदायको बसोबास रहेको यो गाँउपालिका साविकको साप्पाटाका विकट बस्ती लौठी, उपरगाउ देखि साविकको वाई गाविसको मिगुको बस्ती समेत पर्दछ । पानीका स्रोत अत्यन्तै कम भएको यस गाँउपालिकामा खेतियोग्य जमिन भएर पनि खडेरी र भोकमरी समस्याले ग्रसित छ । ३ वटा स्वास्थ्य चौकी, ६ वटा माध्यामिक विद्यालय, २० वटा आधारभुत विद्यालय, २४ वटा बालविकास केन्द्र र २ वटा निजि विद्यालय स्थापना भएता पनि स्वास्थ्य र शिक्षाक्षेत्रको अवस्था दयनिय देखिन्छ ।

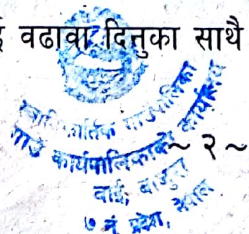
यस गाँउ पालिकाको मुखैमा बगीरहेको कर्णाली नदी र निकट भविष्यमा संचालन हुने कर्णाली कोरिडोर को उपयोग यस गाँउ पालिकाको प्रमुख सम्भावना हुन । २ वर्षभित्र गाँउपालिकाका सबै वडा केन्द्रमा मोटर बाटो पुर्‍याउने र २ वर्ष भित्र सबै गाँउमा विजुली बाल्ने दृढ संकल्प गर्दै यस आ.व. मा कार्यान्वयन गरिने निति तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सभामा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आ व २०७४/७५मा प्रस्तुत स्वामीकार्तिक गाउँ पालिकाको नीति तथा कार्यक्रम

सभाका अध्यक्ष महोदय,

(क) कृषि तथा पशुपालन व्यवसाय

१. कृषि क्षेत्रको आधुनिककरण तथा उत्पादनमा वृद्धि गर्दै एक गाउँ एक उत्पादनको नीति अनुरूप प्रत्येक वडालाई पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गरी एक वडा एक नर्सरी स्थापना गरिनेछ ।
२. व्यक्तिगत बाँझो जग्गाहरुको लगत संकलन गरी सामुहिक खेतीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
३. स्थानीय बालीको जर्गेना गर्नका लागि विउ उत्पादन तथा संरक्षणको लागि विउ बैंकको व्यवस्थापन तथा थप स्थापना गरिनेछ ।
४. रैथाने बालीको उत्पादनलाई बढावा दिनुका साथै बजारीकरणका लागि समन्वय गरिनेछ ।

वि. वि. वि. शाही
गाउँपालिका अध्यक्ष

५. स्याउखेतिको विस्तार, आधुनिक प्रविधिको प्रयोग र उत्पादित स्याउको संरक्षणका लागि कोल्ड स्टोर स्थापना गरी बजारिकरण गरिनेछ ।
६. स्याउको जुस, जाम, चाना र वाइन उत्पादन गर्न आवश्यक प्रविधिहरु भित्राइनेछ ।
७. स्याउ, नासपाति, जैतुन, ओखर, अनार, आँप, सुन्तला, र कागति जस्ता फलफूल खेतीलाई व्यवसायिक रुपमा विस्तार गर्नका लागि कृषकलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
८. व्यवसायिक मौरीपालनका लागि आवश्यक तथा प्रविधि हस्तान्तरणमा सहयोग गरिनेछ ।
९. अगुवा कृषकहरुलाई तालिम, भ्रमण, प्रोत्साहनको व्यवस्था गरिनेछ ।
१०. माटो परीक्षण गर्नका लागि सम्बन्धित निकायमा समन्वय गरि माटो सुहाउदो वालीको प्रवर्धनका लागि पहल गरिनेछ ।
११. स्वामीकार्तिक गाउँपालिकालाई आलु, स्याउ र अन्नवालीको पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गरिनेछ । स्याउ र आलु उत्पादन गर्ने कृषकहरुलाई तालिम दिई उन्नत जातको विऊविजन सहूलियत दरमा वितरण गरि आगामी ३ वर्ष भित्र स्याउ र आलुमा आत्मनिर्भर गाउँपालिका बनाइनेछ ।
१२. आधुनिक कृषि प्रविधिको विकासमा विशेष जोड दिइने छ ।
१३. व्यवसायिक पशुपालनमा विशेष अनुदानको व्यवस्था गरि भेडा, वाखा र कुखुरा फर्म स्थापना गरि युवाहरुलाई रोजगारी सृजना गरिने खाका कार्यक्रमलाई प्राप्ति गरिनेछ ।
१४. गाउँपालिका भित्र पशु स्वास्थ्य शिविर, पशु स्वास्थ्य उपचार, गोठे मलसुधार र भकारी सुधार कार्यक्रमलाई अभियानका रुपमा संचालन गरिनेछ ।
१५. एग्रोभेट स्थापना गर्नका लागि युवा व्यवसायीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१६. व्यवसायिक पशुपालन गर्ने कृषकलाई उन्नत जातको राँगा, बोका, साँढे खरिद तथा ढुवानीमा किसानलाई अनुदान दिईने नीति लिइने छ ।
१७. जैतुन जोन कार्यालयसंग समन्वय गरी जैतुन संरक्षण तथा प्रवर्धन गर्ने कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
१८. परिक्षणका लागि उन्नत जातको स्याउको विरुवा भित्र्याईने छ ।
१९. कपास खेति, उन्नत जातको बदाम खेति लगायतका खाद्यन्न फलफूल तथा नदगेवालीको प्रवर्धनका लागि कृषक संग मनमोहन कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
२०. यस क्षेत्र खडेरी र भोकमरीलाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिकाबाट सञ्चालन हुने ठुला योजनाहरुको केही रकम कामका लागि खाद्यन्न मार्फत कार्य गराईने छ ।

(ख) शिक्षा तर्फ

१. बालविकास, आधारभुत र माध्यमिक विद्यालयको भौतिक पूर्वाधारमा जोड दिइनेछ ।
२. शिक्षाको गुणस्तर सुधार्नका लागि प्रत्येक विद्यालयमा ग्रेड टिचिङ्ग लागु गर्न विद्यालयलाई प्रोत्साहित गरिनेछ । गैसस संग समन्वय गरि तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
३. नयाँ शैक्षिक शत्रवाट कक्षा १ देखि ३ सम्म अंग्रेजी माध्यम बाट शिक्षण गर्ने विद्यालयलाई थप सहूलियत प्रदान गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
४. माध्यमिक विद्यालयलाई सूचना, सञ्चार र प्रविधि संग जोडनका लागि विज्ञान प्रयोगशाला, पुस्तकालय र इन्टरनेट जडानका लागि तत्काल कार्य थालनी गरिनेछ ।

५. प्राविधिक शिक्षा संचालन गर्नका लागि जिल्ला शिक्षा कार्यालय, क्षेत्रिय शिक्षा निर्देशनालय, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायीक तालिम परिषद (CTEVT), शिक्षा विभाग र मन्त्रालय संग समन्वय गरिनेछ ।
६. गाउँपालिका स्तरीय शिक्षा समिति गठन गरि शिक्षाको गुणस्तर सुधारका लागि अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाइनुका साथै पुरस्कार र दण्डको नीतिलाई प्रभावकारी रूपमा लागु गरिनेछ ।
७. गाउँपालिका भित्रको कुनै एक उमाविलाई विज्ञान र व्यवस्थापन विषय अध्यापनका लागि विशेष पहल गरिने छ ।
८. शिक्षाको गुणस्तर वढाउनका लागि केन्द्रिय नीति अनुरूप विद्यालय समायोजन तथा स्थापना गर्ने नीति लिइने छ ।
९. विद्यालयलाई शान्ति क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न विद्यालय भित्र कुनै पनि राजनितिक दलका कार्यक्रमहरु संचालन गर्न नदिने व्यवस्था मिलाइने छ ।
१०. सामुदायीक अध्ययन केन्द्रहरुको स्तर वृद्धि गरी युवा सुचना केन्द्र र पुस्तकालयको रूपमा विकास गरिने छ ।

(ग) स्वास्थ्य सेवा

१. स्वामीकार्तिकको नारा "पोषण युक्त खाना कुपोषण मुक्त समाज" लाई आत्मसाथ गरी सोहि बमोजिमका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
२. स्वामीकार्तिक गाउँपालिकाको केन्द्रमा १५ शैयाको अस्पताल स्थापनाका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
३. स्वास्थ्य सेवाको पहुच बाट टाढा रहेका वस्तीहरुमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईको स्थापना, घुम्ती शिविर र मेडिक मोवाइल स्वास्थ्य सेवा अभियान संचालनका लागि पहल गरिनेछ ।
४. सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने वृद्धवृद्धालाई स्वास्थ्य परिक्षणका लागि ६/६ महिनामा स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिनेछ ।
५. क्यान्सर, मुटु र मृगौला रोगीहरुको तथ्यांक संकलन गरी रोगीको उपचारका लागि नेपाल सरकार र सम्बन्धित निकाय संग समन्वय र आवश्यक उपचारका लागि सहयोग गरिनेछ ।
६. स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा विस्तार, आधारभुत स्वास्थ्य सेवामा सवैको पहुँच पुरयाउन स्वास्थ्य शिविर, सुत्केरीलाई पोषण आहार भत्ता, स्वास्थ्य स्वयम सेविकालाई कार्य सम्पादनको आधारमा प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराइनेछ ।

(घ) खानेपानी तथा सरसफाई

१. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र एक घर एक चर्पी, जुठयान र चाडको नीति पुर्ण रूपमा लागु गरिनेछ, आगामि ५ वर्ष भित्र पूर्ण सरसफाई युक्त गाउँपालिका घोषणा गरिनेछ ।
२. खानेपानी अभाव भएका गाउँ टोल र वस्तीको सम्भाव्यतम अध्ययन गरी ५ वर्ष भित्र स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था गरिनेछ ।
३. धार्मीक स्थलहरुमा सार्वजनिक सौचालय निर्माण गर्ने नीति लिइनेछ ।
४. खानेपानीको मुहान संरक्षण, निर्माण भएका र निर्माण हुने खानेपानी योजनामा मासिक बैठक, मर्मत सम्भार कोष, मर्मत सम्भार कार्यकर्ता र मासिक शुल्कको व्यवस्था गर्न लगाइने छ ।

५. प्रत्येक खानेपानी योजनामा खानेपानी सुरक्षा योजना र मर्मत सम्भार कार्यविधि अनिवार्य रूपमा लागु गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
६. घना बस्ति भएका गाउँहरुमा ढल तथा नाला र खानेपानीका पाईपलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
७. नयाँ बजार र नयाँ बस्ती विकासका लागि एकिकृत बस्ती विकास योजनालाई समन्वयतात्मक रूपमा संचालन गर्न पहल गरिनेछ ।
८. खानेपानी तथा सिचाईका मुहानहरु तथा सिम क्षेत्रको संरक्षण गर्नका लागि विशेष कार्यक्रम गरिनेछ ।

(ड) पर्यटन प्रवर्द्धन तर्फ

१. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका ऐतिहासिक, धार्मिक साँस्कृतिक, प्राकृतिक सम्पदालाई संरक्षण र सम्बर्द्धन गरी आर्थिक आयआर्जनको आधार बनाइनुका साथै । पर्यटन क्षेत्रको विकासका लागि अध्ययन अनुन्धान गर्नुका साथै स्थानीय कानून बनाई लागु गरिनेछ ।
२. पिलु पार्क निर्माण, शिवालय संरक्षण र मसानघाट व्यवस्थापन, युवा उद्यमीको क्षमता विकास र पर्यटकको मनोरञ्जनको लागि कर्णाली नदीमा रन्याफिटग तथा फिसिंग व्यवसाय संचालन गर्नका लागि प्रोत्साहित गरिनेछ ।
३. स्वामी कार्तिक गाउँपालिकाको मुख्य प्रवेश द्वारमा गाउँपालिकाको वस्तु स्थिति, ऐतिहासिक र धार्मिक विशेषताहरु झल्किने प्रवेश द्वार निर्माण गरिनेछ ।
४. स्वामी कार्तिक गाउँपालिका क्षेत्रभित्र मनाईने कला, लोक संस्कृति र स्थानिय चाडपर्वलाई समयानुकूल व्यवस्थित रूपमा मनाउने, विकास र संरक्षण गर्न लोक साँस्कृतिक क्षेत्रमा क्रियाशि संघ संस्थाहरुलाई परिचालित गरिनेछ ।
५. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सार्वजनिक जग्गाको नियमानुसार संरक्षण गर्ने नीति लिईनेछ । (जस्तै मन्दिर, माडु, गुँठि, खुल्ला चौरहरु आदि)
६. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका मठ मन्दिर, ऐतिहासिक स्थल तथा धार्मिक पर्यटन क्षेत्रको अध्ययन अनुसन्धान गरी प्रचार प्रसार गरिने छ ।
७. गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका हुंगेधारा तथा पाटी पौवाहरुको संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्ने नीति लिईने छ ।

(च) वन तथा वातावरण

१. प्राविधिक सहितको टोली द्वारा वन क्षेत्रको नाप जाँच तथा सार्वजनिक, कबुलियती वन र सामुदायीक वन क्षेत्रको निर्धारण गरिनेछ ।
२. राष्ट्रिय वन, सामुदायीक वन, धार्मिक वन, कबुलियती वन र नीजि वनको संरक्षण र वृक्षारोपण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा लागु गरिनेछ ।
३. जिल्ला वन कार्यालयको समन्वयमा गाउँपालिका क्षेत्र भित्र बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापना गरिनेछ ।
४. राष्ट्रिय वन तथा सामुदायीक वनको जग्गा अतिक्रमण, खोरिया खन्ने, अबैध चोरी शिकारी, अबैध रूपमा काठ काट्ने तथा काठ निकाशी गर्ने र जडीबुटी निकाशी गर्ने व्यक्तिलाई कानुनी दायरामा ल्याई कारवाहीका लागि सम्वन्धित निकायमा पहल गरिने छ ।
५. कबुलियती वनमा सामुहिक खेति (मसला, फलफुल र तरकारी) प्रणालीलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
६. हरेक मृत्यु हुने व्यक्तिको सम्भनामा रुख रोप्ने प्रचलनको आरम्भ गर्ने र यस अभियानलाई संस्कार संग जोड्दै लग्ने परम्परा थालनी गरिने छ ।

७. घरभित्रको धुवा न्यूनिकरण गर्नका लागि आधुनिक सुधारिएको चुलो जडान कार्यलाई अभियानको रूपमा संचालन गर्न विभिन्न सरोकारवालहरु संग समन्वय गरिनेछ । गोबर ग्यास प्लान्ट जडान गर्ने घरधुरीलाई अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
८. हरियाली वढाउ, खडेरीवाट मुक्त होऔं भन्ने नारालाई कार्यान्वयन गर्न खाली क्षेत्रमा अनिवार्य वृक्षारोपण गर्ने र यसका लागि स्थानीय टोल विकास संस्था तथा सामुदायीक वनहरुलाई प्रोत्साहित गर्ने खालका कार्यक्रम ल्याईने छ ।
९. वातावरण संरक्षणका लागि प्रत्येक वडामा एक उद्यान निर्माण कार्यलाई जोड दिनुका साथै निजी वनको अवधारणामा कार्य गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
१०. गाउपालिका क्षेत्र भित्र संचालित ठूला आयोजनाहरुको निर्माणमा वातावरणीय प्रभाव मुल्यङ्कन र BIO Engineering को प्रविधि अवलम्बन गर्दै लगिनेछ ।
१०. सामुदायिक वन र कबुलियत वन लाई व्यवस्थित बनाईनेछ ।
११. वातावरण संरक्षणका लागि जलवायु परिवर्तन अनुकुलनका कार्यक्रम, वन तथा वातावरण संरक्षण कार्यक्रम संचालनका लागि पहल गरिने छ ।
१२. बाढी र पहिरो बाट हुने धन जनको क्षति न्यूनिकरणका कार्यहरु संचालन गरिनेछ ।
१३. गाउपालिका क्षेत्र भित्र हुने बाढी, पहिरो, आगलागी, सुक्काखडेरी जस्ता प्राकृतिक विपती र अन्य कृतिम विपत्तीबाट उद्धार गरी तुरुन्त राहत कार्य गर्न गाउपालिका, नेपाल प्रहरी, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, नेपाली सेनासंग समन्वय गरी तुरुन्त उद्धार, प्राथमिक राहत र दधिर्कालिन योजना बनाउन गाउपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१४. गाउपालिकामा विषद जोखिम व्यवस्थापन कोषको स्थापना गरी सञ्चालन गरिने छ ।
१५. रुडीको पहिरोको रोकथामका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
१६. गाउपालिका क्षेत्रभित्र मनोरञ्जनात्मक पार्क, उद्यान, पुस्तकालय, फोहरमैला व्यवस्थापन, हाटवजार संचालन जस्ता कार्यका लागि सार्वजनिक नीजि साभेदारी मोडलमा काम गर्ने परिपाटीको विकास गरिनेछ । यसका लागि उद्योग बाणिज्य संघ लगायत अन्य सरोकारवाला निकाय संग सहकार्य गरिनेछ ।
१७. कर्णाली नदीको संरक्षण तथा सम्वर्धन गरी कर्णाली नदीलाई गाउपालिकाको आयाश्रोतको प्रमुख आधारको रूपमा विकास गर्ने ।
१८. हरित स्वामीकार्तिक गाउपालिका लाई हरियाली वनाउनका लागि मदन भण्डारी हरित कार्यक्रम मार्फत प्रत्येक वन पाखाहरुमा प्रत्येक घरले एक पानी खाल्डा खन्ने र एक रुख रोप्ने अभियान संचालन गरिनेछ ।

(छ) पूर्वधार विकास

१. स्थानिय सडक पुल तथा भो. पु.
१. गाउपालिका केन्द्र बाट सवै वडाकेन्द्र जोड्ने गरी वडा नं ५ को कालापहरा देखि वडा नं २ को पुलाँहा खोला सम्मको ग्रामिण सडकलाई नरजंग, नरजित, नरपति ग्रामिण सडक नामाकरण गरी यसै आ.व बाट निर्माण कार्य शुरु गरिनेछ ।
२. स्वामीकार्तिक गाउपालिकामा ईन्टरनेटको सुविधाका लागि टेलिकम संग सम्वन्ध गरिनेछ ।
३. क्रमश सवै वडाकेन्द्रमा वडा कार्यालय भवन निर्माणको लागि घर जग्गा खरिद तथा निर्माणको कार्य यसै आ.व बाट शुरुवात गरिनेछ ।
४. कर्णाली लोकमार्ग संग यस गाउपालिकाको सडक सञ्जाल जोडनका लागि कर्णालीको उपयुक्त स्थानमा पक्की पुल निर्माण लागि आवश्यक समन्वय गरिनेछ । साथै लामाओडार देखि कालापहारा सम्मको कर्णाली किनारमा सडक निर्माणका लागि सडक विभाग संग समन्वय गरिने छ ।

06/10/2022
चिरन्जिबी शाही
गाउँपालिका अध्यक्ष

५. गाउपालिका क्षेत्र भित्रका पूर्वाधार निर्माण गर्दा वडा स्तरीय, गाउपालिका स्तरीय र प्रदेश/संघ स्तरीय योजना गरी ३ तहमा वर्गिकरण गरी कार्यन्वयन गरिनेछ।
६. सानातिना भैपरी आउने पूर्वाधार निर्माण गर्नका लागि पूजीगत बजेटबाट २ प्रतिशत बजेट मर्मत सम्भार कोषमा विनियोजिन गरिनेछ।
७. हाल संचालन मा रहेका भोपुहरुको संरक्षण गरी नया भोलङ्गेपुलहरु आवश्यकता र सम्भाव्यताका आधारमा क्रमश निर्माण गर्न पहल गरिनेछ।
८. गाउपालिकाका लागि आवश्यक पर्ने मेशिनरी औजार तथा ढुवानीका साधान सरिद गरिनेछ।

२. सिचाई

१. स्वामीकार्तिक गाउपालिकाको खेतियोग्य जमिन मा सिचाईका सुविधाका लागि सम्भाव्यता र लागत लाभका आधारमा सिचाई कुलो निर्माण गरिनेछ।
२. भतेडी गाड, कोट कुलो र ढिकुरी कुलोबाट सिचाईको सम्भाव्यता अध्ययन तथा डिटेल सर्वे गरी निर्माण कार्यका लागि संघ तथा प्रदेश सरकार संग अनुरोध गरिने छ।
३. कर्णाली नदिबाट लिफ्ट सिचाईको सम्भाव्यता अध्ययन गरी सम्भावित स्थानहरुमा थप लागानीको व्यवस्थाका लागि पहल गरिने छ।
४. आवश्यक स्थानहरुमा सम्भाव्यता र औचित्यताका आधारमा सिचाई टयाकी निर्माण गर्ने नीति लिईने छ।

३. भवन तथा सहरी बिकास

१. गाउपालिका केन्द्र रहेको क्षेत्र तथा आसपासमा चालु आर्थिक वर्ष देखि सहरी तथा भवन निर्माण मागदण्ड २०७२ र राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड लाई सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाका भवन निर्माण गर्दा पालना गर्न लगाईने र आगामि आर्थिक वर्ष देखि क्रमश सबै वडाहरुमा व्यक्तिगत घर निर्माणमा समेत लागु गर्ने नीति लिईनेछ।
२. गाउपालिकाको भवन निर्माणको कार्य यसै आ.व.बाट शुरू गरिने छ।
३. स्वास्थ्य चौकी भवन तथा विद्यालयका भवनहरुको स्थलगत अनुगमन गरी जिर्ण तथा अपुग स्थानमा भवन निर्माणको कार्यलाई प्राथमिकता साथ समन्वय र पहल गरिने छ।
४. घर, छाना तथा घट्ट निर्माणका लागि वडा तथा गाउपालिकाबाट अनुमति लिई निर्माण गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ।
५. घर तथा छाना निर्माणमा छतमा काठ राख्ने कार्यका लागि पुर्जि रोकका गर्ने र रुख काट्न बञ्चरो प्रयोगलाई रोक लगाई आरा प्रयोग गर्ने नीति कडाईका साथ लागु गरिने छ।
६. घर छाना निर्माणका लागि वडापालिका तथा गाउपालिकाबाट अनुमति लिई सके पछि मात्र सामुदायीक वनहरुले पुर्जि दिने व्यवस्था मिलाइने छ।

४. उर्जा, लघु जलविद्युत तथा साना जलविद्युत (बैकल्पिक उर्जा)

१. स्वामीकार्तिक गाउपालिकाको क्षेत्रमा रहेका पानीको श्रोतहरुको अन्वयन गरी विद्युत निर्माण गर्न सकिने भए प्राथमिकताका साथ निर्माण कार्य गर्ने नीति लिईनेछ।
२. बैकल्पिक उर्जाको रुपमा सौर्य उर्जाको प्रयोग लाई प्राथमिकता दिईनेछ।
३. गोवर ग्यास प्लान्टहरु निर्माणमा थप सुविधा दिई निर्माणमा किसानहरुलाई प्रोत्साहित गरिने छ।
४. खाली खोला लघुजलविद्युतलाई यसै आ.व भित्र सम्पन्न हुने व्यवस्था मिलाईने छ भने स्वामीकार्तिक गाउपालिकालाई विधुतिकरण गर्न भुकाआँ, जुड्डी ल.ज. वि केन्द्र र जगन्नाथ ल.ज.वि.केन्द्र संग थप समन्वय वढाईने छ र जुकोटको दुर्गम क्षेत्रबाट निर्माण गरिएको ध्वस्त ल.ज. आयोजनाको पूर्णनिर्माणका लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गरिने छ। साथै अन्य श्रोतको खोजी गरी साना लघु जलविद्युत निर्माणको नीति लिईनेछ।

५. संचार

१. स्वीकार्तिक गाउँपालिका भित्रका सबै स्थानहरुमा टेलीफोन तथा बडा केन्द्रहरुमा ईमेल ईन्टरनेट संचालनका लागि नेपाल टेलिकम संग समन्वय गरी टावर निर्माण तथा सेवाका लागि पहल गरिनेछ ।
२. वायरलेस ईन्टरनेट प्रणालीलाई सबै बडामा सर्वसुलभ बनाउन पहल गरिनेछ ।
३. गाउँपालिकाबाट संचालित विविध कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहको अधिकतम रुपमा सार्वजनिक गरी पारदर्शिता र जबाफदेहितामा अभिवृद्धि गरिनेछ ।
४. सुचना माग्ने र पाउने आम नागरिकको नैसर्गिक अधिकार भएकाले सोको प्रत्याभूति गर्न गाउँपालिकाले आफ्ना गतिविधिहरु लाई विभिन्न माध्यम बाट सहज र सर्वसुलभ रुपमा प्राप्त गर्न सक्ने तथा सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
५. स्थानीय प्रत्रिका, एफ. एम रेडियो मार्फत गाउँपालिकाका गतिविधि तथा नीति नियमहरु आवश्यकता अनुसार प्रकाशन र प्रशारण गरिनेछ ।
६. सुचना र संचार क्षेत्रको संरक्षण, संवर्द्धन गर्न विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
७. खोजमुलक र अनुसन्धानमुलक पत्रकारितालाई प्रवर्द्धन गर्न विभिन्न क्षमता विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

(ज) विपद व्यवस्थापन

१. जोखिममा रहेका बस्ती स्थान्तरण गर्नका लागि गाउँपालिका क्षेत्र भित्र सम्भाव्यता अध्ययन गरी सुरक्षित वस्ति विकासका लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गरिनेछ ।
२. विपद व्यवस्थापन कोष स्थापना र मापदण्ड बनाई राहत वितरण गरिने व्यवस्था मिलाईने छ ।
३. विपद बाट हुने धन जनको क्षति कम गर्न पुर्व तयारी तालिम र विपद योजना बनाईनेछ ।
४. विपद व्यवस्थापनका लागि सरोकारवालाहरु संग आवश्यकता अनुसार समन्वय र सहकार्य गर्ने नीति लिईने छ ।

(झ) अनुगमन तथा मुल्याङ्कन

१. विषयगत अनुगमन समितिको निर्माण, अनुगमन सुचक निर्माण, वार्षिक अनुगमन योजना तयार गरि प्रभावकारी अनुगमन गरिनेछ । गाउँपालिकामा कार्यरत सरकारी तथा गैह सरकारी संघ सस्थाका कार्यक्रमहरुको नियमित अनुगमन गर्ने नीति लिईनेछ ।
२. सामुदायीक विद्यालय, सामुदायीक वन, सहकारीहरुको २ वर्षको लेखा श्रेताको अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गरी पारदर्शिता कायम गर्न निर्देशन गरिने छ ।
३. गाउँपालिकाको ५ वर्षे रणनीति र विकासको गुरु योजना निर्माण गरिनेछ ।
४. भष्ट्राचार न्युनीकरण गर्न जनप्रतिनिधी तथा सरोकारवालाहरुको रोहवरमा सार्वजनिक सुनुवाईलाई प्रभावकारी कार्यन्वयन गरिनेछ ।
५. हरेक योजनाको फोटो सहितको स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन आएपछि मात्र भुत्ता दिईने व्यवस्था मिलाईने छ ।
६. गाउँपालिकाबाट सञ्चालित प्रत्येक योजनाको सार्वजनिक सुनुवाई र सामाजिक लेखापरीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
७. प्रत्येक चौमासिकमा यस गाउँपालिका विकास निर्माणका कार्यमा तथा सामाजिक सरोकारमा कार्यमा संलग्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाहरुले अनिवार्य रुपमा समिक्षा गर्ने परिपाटी

कडाईका साथ लागु गरिनेछ । यस कार्यका लागि कार्यपालिका सदस्य तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास तर्फ समेत विशेष ध्यान दिईनेछ ।

८. गाउँपालिका तथा गाउँपालिका भित्रका सार्वजनिक निकायको अनिवार्य रूपमा सामाजिक परिक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

(ज) खेलकुद तथा मनोरञ्जन

१. खेलकुदको समुचित विकास गर्न गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद विकास समिति निर्माण गरी उपयुक्त स्थानमा खेलकुद पूर्वाधारको निर्माण गरिनेछ ।
२. स्वामीकार्तिक गाउँपालिकामा व्यवस्थित खेलमैदानहरू निर्माण गर्न समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
३. गाउँपालिका भित्रका युवाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न प्रत्येक वर्ष अध्यक्ष कप प्रतियोगिता सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।

(ट) लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण

१. दलित, महिला, जेष्ठ नागरिक, फरक क्षमता भएका, बालबालिका, एकल महिलाहरूका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२. बालबालिकाको चौतर्फी विकासका लागि प्रतियोगितात्मक, मनोरञ्जनात्मक र शाहसिक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
३. बालमैत्री स्थानीय शासन अनुरूपका कार्यक्रम संचालन गरी वडालाई तथा गाउँलाई बालमैत्री गाउँ बनाउने । यसरी बालमैत्री वडा घोषणा गर्ने वडालाई गाउँपालिका बाट प्रोत्साहन स्वरूप वडालाई थप बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
४. छाउपडी गोठमुक्त अभियानलाई सफल पार्न सचेतना र शिक्षाका माध्यमबाट सामाजिक अपराधको रूपमा लिई छाउपडी गोठमुक्त गाउँ निर्माणका लागि गाउँपालिका स्तरीय रणनीति तर्जुमा गरिनेछ ।
५. अपाङ्ग भएका नागरिकहरूका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
६. मदिरा तथा सुर्तिजन्य पदार्थको विक्रीवितरणमा थप गाउँपालिका कर को व्यवस्था गरिनेछ ।
७. बालविवाह न्युनिकरणकालागि अभियान संचालन गरिनेछ ।
८. जोखिममा रहेका अनाथ बालबालिकाको संरक्षण का लागि सेवा केन्द्र संचालन गरिनेछ ।
९. सामाजिक सुरक्षा भत्ता लाई बैंक मार्फत वितरण गरिने व्यवस्थाको कुनै वडाबाट यसै आ.व. शुरुवात गरिनेछ ।
१०. लैङ्गिक हिंसामुक्त गाउँ घोषणाका लागि विभिन्न नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी लागु गरिनेछ ।
११. गाउँवासीहरूमा सकारात्मक सोचको विकासका लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

(ठ) बैंक तथा सहकारी

१. हाल यस गाउँपालिकामा संचालनमा रहेका सहकारीहरूको विवरण संकलन गरी तिनलाई उद्देश्यमुलक रूपमा संचालन गर्न प्रेरित गर्नुका साथै सहकारीहरूको नियमन गरिनेछ ।
२. सहकारी संघ संस्थाहरूको क्षमता विकास गर्ने र सबै घरपरिवारहरूलाई सहकारीमा आवद्ध हुने वातावरणको सृजना गरिनेछ ।
३. नीजि, सहकारी तथा सार्वजनिक क्षेत्रको सहकार्यमा विकास कार्यक्रम अगाडी वढाईने नीति लिईने छ ।
४. सहकारीहरूलाई स्थानीय श्रोतको परिचालन गरि आयआर्जन का क्रियाकलाप संचालनमा लगाई व्यवशाय प्रवर्धनमा सहजीकरण गरिनेछ ।
५. बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरूलाई स्वामीकार्तिक गाउँपालिकामा आर्कषित गर्ने नीति लिईनेछ ।

~९~

१०६४/०६/१०२
चिरन्जिबी शाही
गाउँपालिका अध्यक्ष

६. बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई आर्थिक समृद्धिको क्षेत्र तथा युवा स्वरोजगारमुलक कार्यमा लगानी गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
७. उच्च प्राविधिक शिक्षा हासिल गर्न चाहने गरिव, जेहेन्दार तथा दलित विद्यार्थीहरूलाई र उद्योग व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यरोजगार युवाहरूलाई सहकारी मार्फत सुलभ दरमा ऋण दिने व्यवस्था मिलाईने छ ।

(ड) उद्योग तथा वाणिज्य

१. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र जडिवुटी, फलफुल तथा जैतुन प्रशोधन केन्द्रको स्थापनाका लागि सम्बन्धित निकाय संग समन्वय गरिनेछ ।
२. गाउँपालिका भित्रको उपयुक्त क्षेत्रलाई उद्योग क्षेत्रको रूपमा स्थापना गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
३. घरेलु तथा साना उद्योगको विकास र प्रवर्धनमा जोड दिईनेछ ।
४. स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योग स्थापनामा गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
५. गाउँपालिकामा संचालन भएका तथा हुने कुनै पनि व्यवसाय गाउँपालिकामा अनिवार्य दर्ता तथा नविकरण गर्ने नीतिलाई कडाईका साथ लागु गरिने छ ।
६. यस गाउँपालिकामा सामाजिक सदभाव कायम गर्नका लागि दर्ता भएका मदिरा पसलहरूलाई कानून बमोजिम व्यवस्थित तथा निमयन गरिने छ भने यस आ.व.मा थप अनुमति नदिने नीति कडाईका साथ लागु गरिने छ ।
७. सार्वजनिक स्थानमा मदिरा सेवन गरी होहल्ला, भैँभगडा गर्ने तथा सामाजिक सदभाव खल्वल्याउने व्यक्तिहरु तथा प्रतिवन्धित जुवा तास खेल्ने तथा सार्वजनिक स्थान र वालवालिकाले देख्ने गरी कुनै पनि ठाउँमा जुवा तास खेल्ने खेलाउने लाई कडा कारवाही गरिनेछ ।
८. स्थानीय मदिरा उत्पादनलाई पुर्णतया प्रतिवन्ध लगाईने छ । यसका लागि आमा समुह तथा टोल विकास समितिहरूलाई परिचालित गर्ने नीति लिईने छ । मदिरा तथा जुवाजातमा संलग्न व्यक्तिहरूलाई गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सम्पूर्ण सेवा सुविधाबाट वञ्चित गर्ने नीति लिईने छ ।

(ढ) पञ्जिकरण व्यवस्था

१. पञ्जिकरण कार्यहरूलाई व्यवस्थित गर्न कर्मचारीको ब्यावस्थापन लगायत स्रोत र साधानको उचित ब्ययस्थापन गरिनेछ ।
२. सामाजिक सुरक्ष भत्ता वितरण कार्यलाई बैकिङ प्रणालीमार्फत वितरणका लागि संघीय सरकारको नीति रहेकोमा उक्त नीतिले यस गा.पा.का सबै वडामा यातायातको सुविधा नरहेको र गाउँपालिकामा वित्तीय संस्था समेत नरहेको अवस्थामा लाभान्वित वर्ग ले समस्या भैलिरहको अवस्थामा उक्त कार्यलाई अभैँ थप सरल र सहज रूपमा वितरण गर्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु स्थापनामा समेत जोड दिईनेछ ।

(ण) सुशासन र प्रबर्द्धन

१. उत्कृष्ट काम गर्ने गाउँपालिकाका कर्मचारी, करदाता, उपभोक्ता समिति, सञ्चारकर्मी, टोल विकास समितिलाई पुरस्कृत गर्ने पद्धतीको विकास गरी यसलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

(त) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

१. गाउँ कार्यपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय, विषयगत शाखा कार्यालयहरूका कर्मचारीहरूको कार्यविवरण तयार गरी सेवाग्राहीप्रति उत्तरदायी हुने गरी परिचालित गर्ने नीति लिईने छ । र कर्मचारी आचारसंहिता निर्माण गरी लागु गरिनेछ ।
२. गाउँपालिकाको ब्यबस्थित विकासको लागि सल्लाहाकार तथा विषयविज्ञ जस्ता, आवश्यक जनशक्ति प्रचलित कानून बमोजिम नियुक्त तथा मनोनयन गरिनेछ ।

३. कर्मचारीहरूलाई गाउँपालिकाले तयार गरेको क्षमता विकास योजना बमोजिम समय सापक्षे विभिन्न तालिम कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
४. गाउँपालिका का शाखा प्रमुखहरू संग कार्यसम्पादन करार गरी काम गर्ने कार्यको थलानी गरिनेछ ।
५. कर्मचारीको कार्यसम्पादन मुल्याङ्कन गरी उत्कृष्ट काम गर्ने लाई सुरस्कृत गर्ने नीति लिईनेछ ।
६. गाउँपालिकाको संस्थागत विकास योजना निर्माण गरी आवश्यक दरबन्दी सृजना तथा संगठनात्मक ढाँचा तयार गरिने छ ।
७. गाउँ कार्यपालिका राजश्व शाखा, पञ्जिकरण शाखा लगायत अन्य शाखाहरूको व्यवस्थापन गरिने छ ।
८. गाउँ सभा संचालन कार्यविधि २०७४ मा उल्लेखित मर्यादापालन सम्बन्धि विविध विषयहरूलाई कडाईका साथ पालना मा जोड दिईनेछ ।
९. जननिर्वाचित जनप्रतिनिधीहरूका लागि आचारसंहिता तयार गरी लागु गरिनेछ ।
१०. गाउँकार्यपालिका को बैठक संचालन सम्बन्धी कार्यविधिलाई पालनामा जोड दिईनेछ ।
११. गाउँपालिकाको संस्थागत क्षमता बृद्धिका लागि चालु आवमा भौतिक पूर्वाधार विकास तथा अभिलेख प्रणालिलाई व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
१२. स्वामीकार्तिक गाउँपालिकाको पाश्र्वचित्र तयार भैईसकेको र सोहि बमोजिम आवधिक योजना, गाउँ सडक योजना, विपद व्यवस्थापन योजना, आर्थिक विकास योजना लगायत अन्य आवश्यक योजना तर्जुमा गरी सोहि बमोजिम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१३. संघीय सरकार, प्रादेशिक सरकार र स्थनीय सरकारको ऐन नियमानुसार गाउँकार्यपालिकालाई आवश्यक पर्ने स्रोतको व्यवस्था हेरी संगठन संरचना र दरबन्दी शृजना गर्न Organization Development अध्ययन गराई सोको आधारमा पदपुर्ति गरिनेछ ।

(द) अन्य

१. आन्तरीक आयमा सवल बनाउन राजश्वमा सुधार गरी सहज सरल र दायरा फराकिलो बनाई सर्वसुलभ बनाउने र करदाता मैत्री वातावरण तयार गरिनेछ ।
 २. आन्तरीक आय बुद्धि गर्नका लागि राजश्वका /करका विभिन्न क्षेत्रहरूको पहिचान गरिनेछ ।
 ३. टेलिफोन टावर , केवन लाईन , होडिडबोर्ड ,संचार माध्यममा प्रशारण हुने विज्ञापनमा कर लगाईने छ ।
 ४. एकिकृत सम्पतीकरलाई विस्तार गरी पूर्ण रुपमा लागु गरिनेछ ।
 ५. गाउँपालिकाले विभिन्न क्षेत्रबाट प्राप्त गर्ने कर ,शुल्क ,तथा अन्य दस्तुरहरूलाई प्रभावकारीरूपले संकलन गर्नका लागि सम्बन्धीत सरोकारवाला निकायहरूसंग सहकार्य गरिनेछ ।
 ६. राजश्व शाखा स्थापना गरी सुदुढ गर्ने र व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
 ७. घरनक्सा पासलाई व्यवस्थित बनाउदै लगिनेछ ।
 ८. गाउँ प्रहरीको स्थापना गरिने छ ।
 ९. गाउँपालिका क्षेत्रको शान्ति सुरक्षाका लागि सम्बन्धित निकायहरूसंग समन्वय गरिने छ ।
- धन्यवाद ॥

प्रमाणित गर्ने
चिरञ्जिवि शाही
अध्यक्ष

(Handwritten Signature)
0621086102
चिरञ्जिवि शाही
गाउँपालिका अध्यक्ष

मिति २०७४ साल असोज २ गतेका दिन

मिति २०७४ साल असोज २ गतेका दिन संचालन भएको प्रथम गाउँ सभामा पेश भएका तपशिल बमोजिमका ऐन तथा कार्यविधि निति तथा कार्यक्रम प्रथम ऐतिहासिक गाउँ सभाले पास गरेको छ ।

तपशिल

- १) स्वामि कार्तिक गाउँपालिको ऐन कार्यविधि
- २) गाउँपालिकाको विनियोजित ऐन तथा आर्थिक विधयक
- ३) राजश्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन
- ४) स्रोत अनुगमन तथा बजेट सिमा निर्धारण समितीको प्रतिवेदन
- ५) साविक गाविसमा कार्यरत कर्मचारी म्याद थप
- ६) स्वामि कार्तिक गाउँपालिकाको निति कार्यक्रम तथा बजेट
- ७) स्वामि कार्तिक गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन
- ८) स्वामि कार्तिक गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन २०७४
- ९) स्रोत अनुगमन तथा बजेट सीमा निर्धारण

क) स्वामि कार्तिक गाउँ कार्यपालिकाको निति कार्य विभाजन नियमवाली २०७४

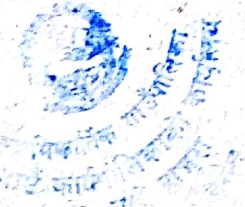
ख) स्वामि कार्तिक गाउँपालिकाको कार्य सम्पादन निमावली २०७४

ग) स्वामि कार्तिक गाउँपालिकाको बैठक सञ्चालन सम्बन्धी कार्य विधि २०७४

घ) स्वामि कार्तिक गाउँ सभा संचालन कार्यविधि २०७४

ङ) स्वामि कार्तिक गाउँकार्यपालिका को निर्णय वा आदेश अधिकारको प्रमाणित कार्यविधि नियमावली २०७४

च) स्वामि कार्तिक गाउँपालिकाको पदाधिकारीहरुको आचार संहिता

(Handwritten signature)
२०७४/०६/०२
बिरन्जीवी
अध्यक्ष